

Atuarfitsialak nalileqqullugu aammalu Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 8, 21. maj 2002-meersup itisiliiffiusumik misissoqqissaarnissaanut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen, Siumut)

Akissuteqaat

(Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalackersuisoq)

Siullermeerinnineq

Inatsisartunut ilaasortap Doris Jakobsenip, Siumut, Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 8, 21. maj 2002-meersup 2010-mi naliliiffigineqarnissaanik itisiliiffiusumillu misissoqqissaarneqarnissaanik siunnersuuteqarneranut Naalackersuisut qujapput.

Aallarniutigalugu Naalackersuisut malugeqqussavaat oqaaseq Atuarfitsialak aqqissuusseqqinnermut Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaata nr. 8-p, 21. maj 2002-meersup Inatsisartut 2002-mi upernaakkut ataatsimiinneranni atuutilersinneqarneratigut naammassineqartumut sulinermi qulequttatut atorreqarmat. Tamatuma kingorna piviusunnigortitsiniarluni suliniutit nalunaarusiornerillu arlallit aallartinneqarput. Taamaalilluni atuarfimmil atuartitsissutinil atuartitsissutinilu qanitariissuni alloriarfiit siunertaat kiisalu atuartitsissutit siunertaat ilikkagassatullu anguniagassat, kiisalu misilitseriaatsit nalileeriaatsillu pillugit nalunaarusiortoqarpoq, atuartup ilinniarnernanik, suliatigut inuttullu, kiisalu inooqataanikkut ineriartorneranik nukittorsaanissamut atuartunut, angajoqqaanut ilinniartitsisunullu periarfissiisunik. Tamatuma saniatigut ilinniartitsisunut aqutsisunullu pikkorissartitsinikkut, ingerlaqqiffiusumik ilinniartitsinikkut ilinniartitseqqinnikkullu ilisimatusarnermik tunngavilimmik ilinniartitsinikkut ineriartortitsinermik suliniutinik aallartitsisoqarsimavoq, taamatullu aamma atuartitsissutinik nutaanik ullutsinnullu naleqquttunik ingerlaavartumik ineriartortitsisoqartarluni.

Taamaattumik atuarfimmik aqqissuusseqqinneq sulinertut ingerlaavartutut immikkoortorpassualittut suliniarfippassualittullu, tassunga ilanngullugu atuartitseriaatsit, nalileeriaatsit uppernarsaaseeriaatsillu allannigortinneqarnissaannik piumasaqaateqarfiusutut, minnerunngitsumillu nutaamik aqqissuusseriaaseqarfiusutut suleqatigeeriaaseqarfiusutullu isigineqassaaq.

Atuarfinnik aqqissuusseqqinnerit tamarmik ataatsimut anguniagaqarfupput – tassalu atuartitsinerup pitsannorsarneqarnissaa atuartullu pineqartup ilikkagaqarnissaanik nukittorsaanissaq, tamanalu professor Roland Tharpip University of Californiameersup ima oqaatigaa: ”Aqqissuusseqqinnerit aningaasaqarnermut, klassit angissusiinik killilersuinnermut, ilinniartitsisutut ilinniartitaanermut, nunami najoqqutarisanut anguniakkanullu, ilinniartitsisunik atorfinitsitsinermut, najukkami inuiaqatigiinnik suleqateqarnermut ilinniartitaanernulluunniit allanut tunnganeri apeqqutaatinnagit taakku klassini pineqartuni atuartitsinermi ilinniartitsinermilu malunniutinngippata atuartut ilikkariartornerannut sunniuteqarnaviannigillat.”

Ukiumi atuarfiusumi 2006/007-imi Inerisaaviup atuarfiit suleqatigalugit atuartitsinermi ilikkarluarfiusumi tunngaviit piviusunnigortinneqarnissaat aallartippaa. Ilinniartitsisorpassuit atuarfinnillu aqutsisorpassuit pikkorissartitsinernut peqataajumallutik nalunaarput. Taamaalilluta ilinniartitsisut

aqutsisullu 658-it ukiup atuarfiusup 2008/09-p naanerani atuartitsinerimi ilikkarluarfiusumi tunngaviit piviusunngortinneqarnerannut peqataapput. Pikkorissartitsinerit taakku klassini pineqartuni atuartitsinerimi ilikkarluarfiusumi tunngavinnik piviusunngortitsinermut atatillugu ataatsimoortitsiluni ataasiakkaaralunilu coacherinermik malitseqartinneqassapput.

Naalakkersuisut isumaat naapertorlugu atuarfimmik misissueqqissaarneq naliliinerlu ilisimatusarnikkut periuseqarnikkullu illersorsinnaasumik pissaaq. Aammattaaq atuarfimmik aqqissuusseqqinermik tamarniusumik ilaannakortumillunniit naliliineq atuartitseriaatsit atuartitsissuteqarnissallu aalajangersimasut siuarsarneqarnissaannik siunertaqassanngilaq, taamaattorli atuartitsinerimi pissut-sinik pineqartunillunniit misissoqqissaagassatut naliliiffigisassatullunniit toqqarneqarumaartussanik soqutigisarsiuungitsumik misissueqqissaarnerussalluni.

Naalakkersuisut isumaqarput Atuarfik pillugu Inatsisartut peqqussutaannik naliliinissaq misissueqqissaarnissarlu atuartitsinerimi ingerlatat, atuartut ilikkagaqarnissaat atuartitsinermillu pissarsinissaat siunertaralugit pisariaqartoq.

Kommunit atuarfimmi ulluinnarni atuartitsinermut akisussaasuupput. Atuarfik pillugu peqqussummi nalunaarutitaannilu siunertaasut malillugit atuartut tamarnik namminneq pisinnaasaat pisariaqartitaallu tunngavigalugit atuartinneqarnissaat qularnaartussaavaat. Taamaattumik kommunit tassaapput ingerlaavartumik piffissakkuutaartumillu naliliisarnikkut atuartut ilikkariartornerannik ineriartornerannillu malinnaasussat taamaaliornikkullu atuartut tamarnik pineqartumut naapertuuttumik atuartinneqarnissaannik qularnaarisussat.

Avataanit naliliinissamut atugassamik 3. aamma 7. klassetrininik naammassinninnermi misiliisoqartuassaaq kiisalu 10. klassetrinip naammassilernerani inaarutaasumik naliliisoqartuassalluni. Naalakkersuisut naliliipput misilitsinnerit misiliinerillu taakku atuarfimmi atuartitsinermut malinnaanis-samut pitsaasumik naammattumillu tunngavissaasut.

Tamatuma saniatigut Naalakkersuisut ilisimatitsissutigisinnaavaat Inerisaavik atuartitsissutinik suliaqarfinnillu ataasiakkaanik sukumiisumik misissueqqissaarlunilu naliliileruttormat, kalaallisut atuartitsineq aallarniutigalugu. Fagit tullinnguukkaangata atuartitseriaatsit periutsillu, ilikkagassatut anguniakkat, atuartitsissutit, tiiminik nukissanillu atuneq il.il. atorneqartut naapertorlugit naliliiffigineqassapput, fagip inissisimanagera ineriartorneralu sukumiisumik paasisaqarfiginiarlugu. Kalaallisut atuartitsinermik naliliineq 2010-mi juunimi naammassissangatinneqarpoq.

2010-mi novembarimi Naalakkersuisut Inerisaavimmik, KANUKOKA-mik ilinniartitsisunillu suleqateqarlutik naliliilluni isumasioqatigiinnissamut aggersaapput. Isumasioqatigiinnermi tassani atuartut atuartitsinerimi pissarsiaat naliliiffigineqassapput, taamatullu aamma Naalakkersuisut ilikkagassatut pilersaarutinik atuuttunik naliliinissaq, kiisalu atuarfimmi nalileeriaatsit maannamut atorneqartut nalilernissaat siunniutissallugu.

Naalakkersuisut isumaqarput suliniutinik ineriartortitsiviusunik aallareriikkanik naliliinerit ingerlaavartumillu misissueqqissaarnerit siunissamut eqqarsartumik anguniakkanik ineriartortitsinermillu sulinissamut atortuusut pingaarutillit.

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisut siunnersuutip itigartitsissutigineqarnissaa kaammattuuti-gaarput.